

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobce **R. S.**, zastoupeného Mgr. Dagmar Beníkovou, advokátkou se sídlem Legionářská 797/3, Olomouc, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje** se sídlem 28. října 117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 1705/2013 ze dne 29. 1. 2013, ve věci bodového hodnocení řidiče,

t a k t o :

I. Řízení vedené pod sp. zn. 22 A 31/2013 a řízení vedené pod sp. zn. 22 A 76/2013 **se spojují** ke společnému projednání a rozhodnutí. Spojené řízení **bude** nadále **vedeno** pod sp. zn. 22 A 31/2013.

II. Žaloby se **zamítají**.

III. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou ze dne 29. 3. 2013 domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 1705/2013 ze dne 29. 1. 2013, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Opavy č. j. MMOP 124088/2012 ze dne 14. 12. 2012, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o provedení odpočtu tří bodů v registru řidičů, doložená potvrzením o ukončení školení bezpečné jízdy dne 20. 11. 2012.

Žalobce se posléze další žalobou ze dne 27. 6. 2013 domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 45868/2013 ze dne 23. 4. 2013, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Opavy č. j. MMOP 25884/2013 ze dne 6. 3. 2013, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o provedení odpočtu tří bodů v registru řidičů, doložená potvrzením o ukončení školení bezpečné jízdy dne 3. 1. 2013.

Obě žaloby odůvodnil tím, že mezi stranami není sporné, že žalobce v obou případech absolvoval školení bezpečné jízdy za situace, kdy mu byl zadržen řidičský průkaz. Sporné je nicméně to, zda může řidič, jemuž je zdržen řidičský průkaz, absolvovat školení bezpečné jízdy. Žalobce předně zastává názor, že správnímu orgánu vůbec nepřísluší posuzovat předložené potvrzení o školení bezpečné jízdy, ale i kdyby mu to příslušelo, měl by dojít k závěru, že zadržení řidičského průkazu není na překážku absolvování školení bezpečné jízdy. Zadržení řidičského průkazu je toliko předběžným opatřením, samotným zadržením řidič nepozbývá řidičské oprávnění. Navíc polygon, na němž školení probíhá, je sice účelovou komunikací, avšak v uzavřeném prostoru, kde neplatí pravidla provozu na pozemních komunikacích, tudíž tam neplatí omezení plynoucí ze zadržení řidičského průkazu. Argumentoval tím, že řada úkonů prováděných na polygonu (náhlé brždění, jízda se smykem apod.) je v rozporu s pravidly silničního provozu. Ve druhé žalobě žalobce namítal, že žalovaný nedostatečně zjistil, jaké předpisy se na polygonu uplatňovaly. Žalobce má za to, že nárok na odpočet bodů mu ze zákona v obou případech vznikl, a žalovaný, resp. prvostupňový orgán, neměli zákonnou oporu pro zamítnutí jeho žádosti. Jejich rozhodnutí je tak v rozporu se zásadou legality zakotvenou v § 2 zákona č. 500/2001 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „S. ř.“).

Žalovaný ve vyjádřeních k žalobám předně odkázal na odůvodnění napadených rozhodnutí, kde vyložil, proč považuje výcvikovou plochu školícího střediska za pozemní komunikaci, na níž platí pravidla silničního provozu. Uplatnění postupu dle právního názoru žalobce by dle žalovaného bylo proti smyslu bodového systému a právní zásadě *ex iniuria ius non oritur*. Není možné, aby osobě, které bylo

pro podezření ze spáchání přestupku či trestného činu výslovně zakázáno řízení motorových vozidel, bylo umožněno řídit vozidlo v rámci školení bezpečné jízdy a následně dosáhnout odečtu bodů v registru řidičů. Ke druhé žalobě pak uvedl, že provádění dalších důkazů ke zjištění, jaká pravidla platí v Centru bezpečné jízdy, považuje za nadbytečné, neboť skutečnost, že tam platí obecně závazná pravidla silničního provozu, byla prokázána listinnými důkazy – provozním řádem a bezpečnostními předpisy Centra bezpečné jízdy. Žalovaný též soudu navrhl spojení obou věcí.

Protože žalobami v obou věcech jsou napadena rozhodnutí, která spolu skutkově souvisejí, jsou skutkově obdobná a je proti nim brojeno z týchž právních důvodů, rozhodl soud podle § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) o jejich spojení ke společnému projednání a rozhodnutí.

Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloby důvodné nejsou.

Ze správních spisů bylo zjištěno, že žalobci byl při silniční kontrole příslušníkem Policie ČR dne 2. 11. 2012 zadržen řidičský průkaz č. X z důvodu zjištění hodnoty 1,75 g/kg alkoholu v krvi. Dne 26. 11. 2012 podal žalobce u Magistrátu města Opavy žádost o odečet bodů, k níž připojil potvrzení o školení bezpečné jízdy uskutečněné dne 20. 11. 2012 ve středisku bezpečné jízdy společnosti Libros Ostrava, spol. s r. o. Dne 7. 1. 2013 podal žalobce u Magistrátu města Opavy žádost o odečet bodů, k níž připojil potvrzení o školení bezpečné jízdy uskutečněné dne 3. 1. 2013 ve středisku bezpečné jízdy společnosti Libros Ostrava, spol. s r. o. Stav bodového hodnocení žalobce v obou případech činil 7 bodů. V obou případech byla jeho žádost zamítnuta shora uvedenými rozhodnutími Magistrátu města Opavy, jež byla následně potvrzena napadenými rozhodnutími žalovaného.

Žalovaný v napadených rozhodnutích uvedl, že dle jeho právního názoru žádat o odečet bodů může pouze držitel řidičského oprávnění, který nemá v registru řidičů zaznamenáno více než 10 bodů za porušení právních předpisů ohodnocená méně než 6 body. V průběhu školení bezpečné jízdy není nutno, aby měl účastník řidičský průkaz u sebe či aby jeho průkaz nebyl ztracený či neplatný. Avšak jiná situace je v případě zadržení řidičského průkazu, protože s tímto institutem zákon spojuje zákaz řízení motorových vozidel v návaznosti na předchozí spáchání přestupku či trestného činu. Zákon o autoškolách nestanoví taxativní výčet podmínek, za nichž je možno konat školení bezpečné jízdy, ale tyto podmínky je třeba aplikovat ze zákona o silničním provozu. Osoba, která řídí motorové vozidlo v době zadržení řidičského průkazu, čímž porušuje právo, si nemůže v důsledku bezprávní nárokovat vznik jiného práva, spočívající v odečtu bodů v bodovém hodnocení řidičů. Správní orgán může sám hodnotit potvrzení o absolvování školení, neboť takové potvrzení není rozhodnutím, které by podléhalo samostatnému přezkumu. Skutečnost, že výcviková plocha je účelovou pozemní komunikací, byla úřadu známa z jeho úřední činnosti (udělení akreditace společnosti Libros Ostrava

spol. s r. o.), nebylo proto potřeba v tomto ohledu provádět další dokazování. Výcviková komunikace jakožto účelová komunikace je místem, kde na němž obecně platí pravidla silničního provozu.

Soud nepřisvědčuje žalobní námitce, podle níž správnímu orgánu nepříslušelo hodnotit předložené potvrzení o absolvování školení bezpečné jízdy. Potvrzení školícího střediska není rozhodnutím o předběžné otázce, kterou by byl správní orgán ve smyslu § 57 s. ř. vázán, či závazným stanoviskem ve smyslu § 149 s. ř. či veřejnou listinou ve smyslu § 53 s. ř. Je to listina vydaná soukromou osobou, která tvoří jeden z podkladů rozhodnutí, a nic nebrání správnímu orgánu posuzovat obsahovou správnost takového podkladu. Správní orgán je totiž určitým podkladem vázán jen tehdy, pokud tak zákon výslovně stanoví (§ 50 odst. 4 s. ř.). V případě potvrzení střediska bezpečné jízdy žádné zákonné ustanovení o tom, že by správní orgán měl být takovýmto potvrzením vázán, neexistuje.

Pokud se týče bodového hodnocení a odečítání bodů, toto je upraveno v zákoně č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSP“). Odečítání bodů je vázáno buďto na uplynutí zákonem určených lhůt, spojené s jízdou bez deliktu zařazeného do bodového hodnocení, nebo na absolvování školení bezpečné jízdy. Podmínky odečtu bodů v případě druhé alternativy jsou v § 123e odst. 4 a 5 ZSP normovány takto: *„Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rovněž provede záznam v registru řidičů o odečtení 3 bodů z dosaženého počtu bodů řidiči, který podal písemnou žádost o odečtení bodů a a) doložil žádost potvrzením o ukončeném školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy podle zvláštního právního předpisu4), které není starší než 1 měsíc od podání žádosti, a b) neměl ke dni ukončení školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy v registru řidičů zaznamenáno více než 10 bodů za porušení právních předpisů ohodnocená méně než 6 body. Příslušný úřad obce s rozšířenou působností provede záznam o odečtení bodů ke dni ukončení školení ve středisku bezpečné jízdy, a to nejpozději do 3 pracovních dnů od podání žádosti. Příslušný úřad obce s rozšířenou působností může provést záznam o odečtení bodů řidiči na základě potvrzení o ukončeném školení bezpečné jízdy pouze jednou za kalendářní rok.“*

Žalobce argumentuje, že hypotézu shora citované normy naplnil, neboť v době absolvování školení bezpečné jízdy nepozbyl řidičské oprávnění.

Podle ZSP je odborná způsobilost základním předpokladem pro získání řidičského oprávnění, které osvědčuje řidičský průkaz.

Podle § 118b odst. 1 ZSP je policista oprávněn zadržet řidičský průkaz mj. tehdy, jestliže řidič řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. Podle § 118b odst. 2 ZSP po dobu zadržení řidičského průkazu nesmí držitel řidičského oprávnění řídit motorové vozidlo.

Jádrem sporu mezi stranami je posouzení, zda zákaz řízení motorových vozidel dle § 118b odst. 2 ZSP se vztahuje i na řízení motorových vozidel v rámci školení bezpečné jízdy na výcvikové ploše střediska bezpečné jízdy.

Podle § 1 ZSP se tento zákon vztahuje na všechny pozemní komunikace podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPK“). Výcviková plocha školícího střediska je pozemní komunikací, která není veřejně přístupná (srov. § 52i odst. 2 ve spojení s § 52f odst. 1 písm. e) zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, ve znění pozdějších předpisů). Je tedy účelovou komunikací ve smyslu § 7 odst. 2 ZPK, stanovícího, že *„účelovou komunikací je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu. Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu.“*

Správní orgán z listin, které měl k dispozici z řízení o udělení akreditace předmětného střediska bezpečné jízdy, spolehlivě dovedl, že provozovatel polygonu nestanovil nic, co by umožňovalo žalobci řídit motorové vozidlo přes zákonný zákaz uvedený v § 118b odst. 2 ZSP. Navíc dle názoru soudu by provozovatel ani k stanovení oprávnění žalobce k jízdě na polygonu nebyl oprávněn. Určení osob oprávněných k řízení motorových vozidel nespadá pod určení „rozsahu a způsobu“ přístupnosti účelové komunikace ve smyslu § 7 odst. 2 ZPK. Oprávnění k řízení motorových vozidel na všech komunikacích totiž vymezuje § 3 odst. 3 ZSP, který pamatuje i na žáky autoškol a osoby přezkušované z odborné způsobilosti. Žádné zvláštní ustanovení o osobách absolvujících školení bezpečné jízdy neobsahuje. Takovéto osoby tedy musí možnost řídit motorové vozidlo odvíjet toliko od toho, že jsou držiteli řidičského oprávnění. Avšak právě ustanovení § 118b odst. 2 ZSP znemožňuje držiteli řidičského oprávnění toto oprávnění vykonávat, tedy řídit motorové vozidlo.

Z výše uvedeného vyplývá, že žalobce – ač formálně držitel řidičského oprávnění – nebyl v důsledku zadržení řidičského průkazu oprávněn řídit motorové vozidlo na jakékoli komunikaci, na níž se vztahuje ZSP, tedy ani na polygonu školícího střediska bezpečné jízdy.

Nadto je třeba přisvědčit žalovanému, že celá právní konstrukce žalobce se přičií smyslu a poslání zákonné úpravy bodového hodnocení. Bodové hodnocení představuje administrativní opatření na posílení kázně řidičů motorových vozidel, a to jednak hrozbou pozbytí řidičského oprávnění při dosažení počtu 12 bodů, jednak motivací k bezúhonné jízdě odčítáním bodů v důsledku plynutí času či motivací ke zlepšení jízdních schopností absolvováním školení bezpečné jízdy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 19/2009-93 ze dne 10. prosince 2009).

Odečet bodů je tedy dán buď plynutím času a bezúhonnou jízdou nebo školením, které svou intenzitou částečně vyvažuje dlouhodobost zkušeností získávaných v silničním provozu. Nadto je možnost školení limitována jen na případy

méně závažných deliktů (ohodnocených méně než 6 body). Naopak zadržení řidičského průkazu je opatření vztahující se na nejzávažnější porušení pravidel silničního provozu. Veřejný zájem na vyřazení takto nebezpečného řidiče ze silničního provozu umožňuje zabránit mu v řízení motorových vozidel ještě dříve, než je mu pravomocně uložen trest zákazu řízení motorových vozidel. Bylo by proti smyslu celé úpravy, aby právě takový řidič mohl využívat dobrodiní odečtu bodů za absolvované školení bezpečné jízdy, které je vyhrazeno toliko pro pachatele méně závažných deliktů v dopravě.

Krajský soud proto žaloby jako nedůvodné podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu nevznikly v tomto řízení žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Krajský soud v Ostravě
dne 23. října 2014

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu